

Kongres Osób z Niepełnosprawnościami – Warszawa

Magdalena Lubaś

20 września 2016 r. w Warszawie już po raz drugi odbył się Kongres Osób z Niepełnosprawnościami, który zgromadził około 500 osób z całej Polski. W gronie uczestników najliczniejszą grupę stanowiły osoby z niepełnosprawnościami, obecni byli również przedstawiciele ich środowiska, pracownicy administracji publicznej i mediów, a także liczne grono przedstawicieli różnych organizacji i stowarzyszeń zajmujących się na co dzień pomocą osobom niepełnosprawnym.

Od początku, a więc także podczas pierwszej edycji Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, główną osią tematyczną wydarzenia była Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych w Polsce. Natomiast głównym celem tego ogólnopolskiego spotkania jest dyskusja na temat jakości działań związanych z wdrażaniem postanowień Konwencji oraz wypracowanie wspólnego głosu całego środowiska osób z niepełnosprawnościami.

Idea przygotowania takiego wydarzenia powstała w gronie liczącym ponad 60 organizacji z całej Polski, zajmujących się pomocą osobom z niepełnosprawnościami

mi i została zrealizowana dzięki ich ogromnemu zaangażowaniu i ciężkiej pracy. Podobnie jak w 2015 r., również teraz wydarzenie objął patronatem honorowym Rzecznik Praw Obywatelskich, dr Adam Bodnar. Osoby, które nie miały możliwości przyjechania na Kongres, mogły wziąć w nim udział dzięki transmisji on-line, natomiast dostępność wydarzenia zapewniła obecność grupy tłumaczy, którzy przekładali wszystkie

wystąpienia na polski język migowy.

Kontynuacja

II Kongres OzN był kontynuacją wydarzenia, które odbyło się w 2015 r., i cieszyło się ogromną popularnością, gromadząc wówczas blisko 400 uczestników z całej Polski. Podczas pierwszego Kongresu zaprezentowane zostały efekty prac nad Raportem Alternatywnym i rekomendacjami, dotyczącymi poprawy realizacji zapisów Konwencji ONZ. Kongres ten był pierwszym, ważnym krokiem do bardziej aktywnego zaangażowania osób z niepełnosprawnościami w walkę o ich prawa. Od początku swoje zainteresowanie tym wyda-

rzeniem wykazuje Rzecznik Praw Obywatelskich, dr Adam Bodnar.

Dziewięć Konwentów Regionalnych

Wydarzeniami, które poprzedziły II Kongres, były konwenty Regionalne. Zorganizowano je w maju i czerwcu 2016 r. w 9 miastach: Warszawie, Łodzi, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Lublinie, Gdańsku, Białymstoku i Opolu. Ich celem było dotarcie do osób z niepełnosprawnościami, które – na przykład ze względu na odległość – nie miałyby możliwości uczestniczenia w II Kongresie, a które mogłyby przybyć na spotkanie, na którym poruszano tę samą tematykę. Każdy z konwentów regionalnych skupiał się na innym artykule Konwencji ONZ. W czasie ich trwania wybrano kilkanaście tematów, takich jak zagadnienie dotyczące dyskryminacji kobiet z niepełnosprawnościami, problematyka niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami w kontekście ubezwłasnowolnienia, tematyka aktywizacji zawodowej, czy zagadnienie związane z rozwojem selfadwokatury w Polsce, które później stały się tematami przewodnimi sesji równoległych II Kongresu OzN.

Tematyka oraz Goście II Kongresu OzN

Kongres rozpoczął się 20 września 2016 r. o godzinie 10.00. Zgromadzeni uczestnicy zostali przywitani przez prowadzących – Annę Rutz (Fundacja

Elektrownia Inspiracji) i Piotra Kowalskiego (Polski Związek Głuchych). Uroczystego otwarcia II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami dokonał Rzecznik Praw Obywatelskich, dr Adam Bodnar, który podkreślił ogromną potrzebę walki i ciągłego zabiegania o przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami. Przedstawił również efekty działań, jakie prowadzi na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie całej Polski. Zauważył jednocześnie, że w tym obszarze jest jeszcze wiele do zrobienia. Dr Bodnar podkreślał również, że bardzo ważne jest zwracanie uwagi na problemy osób głuchych. Język migowy nie powinien być czysto teoretyczną możliwością w kontaktach z administracją, powinien być powszechną praktyką. Jednocześnie zadeklarował wszelką pomoc zarówno w dużych sprawach, jak i w drobnych interwencjach.

Gościem specjalnym II Kongresu był Sekretarz Generalny ds. Praw Człowieka Rady Europy, Nils Muižnieks. W swoim wystąpieniu podkreślił swoje poparcie dla zapisów Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Zwrócił także uwagę na zaangażowanie Polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w pomoc osobom z niepełnosprawnościami. - W Polsce nie trzeba już „wywierać drzwi”, zostały otwarte dzięki aktywności rzecznika – zauważył komisarz.

Uczestnicy II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami mogli również wysłuchać wystąpienia amerykańskiego gościa, Pani Rosemary Garland Thomson, profesora Emory University in Atlanta, dyrektora Disability Issues Initiative.

Po uroczystym otwarciu Kongresu uczestnicy mogli wziąć udział w jednym z czterech paneli tematycznych:

1. Kobiety i niepełnosprawność, czyli o podwójnej dyskryminacji.
2. Self-adwokaci, czyli sami o sobie.
3. Aktywizacja zawodowa, czyli o pracy dla wszystkich.
4. Ubezpieczeniowanie a niezależne życie, czyli o prawie do wsparcia.

W programie II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami poruszono również zagadnienia dotyczące nowego systemu wsparcia i orzecznictwa, asystentury dla osób z niepełnosprawnościami, mieszkalnictwa wspomagane czy komunikacji alternatywnej z osobami niemówiącymi. Zostało poruszonych wiele różnych tematów oraz problemów, z jakimi każdego dnia zmagają się zarówno osoby z niepełnosprawnościami, jak również ich rodziny.

13 Ambasadorów Konwencji

Podczas II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, podobnie jak w roku 2015, wręczone zostały wyróżnienia „Ambasadora Konwencji”. Tytuł ten przyznawany jest osobom i instytucjom, aby uhonorować ich działalność i szczególne dokonania na rzecz obrony praw i interesów osób z niepełnosprawnościami oraz wdrażania i popularyzowania Konwencji ONZ. Kapituła wyróżnienia „Ambasador Konwencji” działała w imieniu organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które były zaangażowane w organizację II Kongresu. Kandydaturę do tytułu „Ambasadora” może zgłosić każda osoba związana ze środowiskiem osób z niepełnosprawnością, a więc: organizacje społeczne i ich członko-

wie, same osoby z niepełnosprawnością, ich przyjaciele, członkowie rodzin, itd.

Wyróżnienia zostały wręczone przez dr Adama Bodnara – Rzecznika Praw Obywatelskich, Nilsa Muiznieksa – Komisarza Praw Człowieka Rady Europy i Justynę Kucińską z Fundacji Instytut Rozwoju. W gronie „Ambasadorów Konwencji” 2016 r. znaleźli się:

Barbara Abramowska

Dziennikarka, długoletnia redaktorka kwartalnika „Społeczeństwo dla Wszystkich; od 1991 r. zaangażowana w działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, szczególnie w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat ich praw, potrzeb i możliwości. Współpracując z TVP, była inicjatorką wielu działań na rzecz promocji społecznego paradygmatu niepełnosprawności. Jest autorką magazynu TVP o problemach osób niepełnosprawnościami pt. „Tacy Sami”, cykli edukacyjnych m.in. o wychowaniu i wspieraniu osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz o szkolnictwie integracyjnym. W latach 2008-2010 była koordynatorką projektów realizowanych przez Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych wzywających do ratyfikacji Konwencji. Od 2009 r. pracuje na stanowisku Dyrektora Biura Zarządu Głównego Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Jej działania i osobiste zaangażowanie znacznie wykraczają poza obowiązki zawodowe. Kieruje się na co dzień zasadą godności, wolności i równości wobec każdego człowieka.

Bawer Aondo-Akaa

Mimo swojej niepełnosprawności zaraża swoją pasją do życia oraz inspiruje wiele innych osób do działania. Swoim przykładem

pokazuje, że niepełnosprawność nie jest przeszkodą w aktywnym życiu i realizowaniu marzeń. Od wielu lat angażuje się w działalność różnorodnych organizacji społecznych m.in. Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Klika” oraz Fundacji Pro – Prawo do Życia. W swoich działaniach angażuje się w obronę podstawowych praw osób z niepełnosprawnościami. Uczestniczy w licznych spotkaniach z młodzieżą, gdzie ukazuje wartość życia osób z niepełnosprawnościami.

Kazimierz Czaplicki

Jako kierownik Krajowego Biura Wyborczego brał aktywny udział w tworzeniu przepisów ułatwiających lub wręcz umożliwiających głosowanie osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Uczestniczył w posiedzeniach komisji poselskich procedujących zmiany w Kodeksie Wyborczym w sposób aktywny i podpowiadał optymalne rozwiązania. Podczas organizowania wyborów rekomendował rozwiązania wykraczające poza zapisy ustawowe, na przykład przez zwiększenie liczby nakładek na karty do głosowania i dystrybucję w lokalach wyborczych wskazanych jako dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. To dzięki Jego doświadczeniu i rozumnym podpowiedziom mamy obecnie w Polsce bardzo rozbudowany system wsparcia w głosowaniu.

Dariusz Dąbek

Obecnie Zastępca Dyrektora Departamentu Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji. W dużym stopniu przyczynił się do obecnego kształtu ustawy „Prawo telekomunikacyjne” oraz rozporządzenia wykonawczego do niej. Dzięki Niemu pojawiły się w niej zapisy zgodne z Konwencją, obligujące

m.in. dostępność punktów obsługi klienta, dostępność stron www operatorów, dostępność umów, faktur, bilingów itd. Jego postawa oraz działalność są doskonałym przykładem udostępniania usług i towarów dla osób z niepełnosprawnościami oraz prowadzenia dialogu z prywatnymi dostawcami usług publicznych.

Anna Drabarz

Osoba z niepełnosprawnością, która idee Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami promuje przykładem własnego życia oraz działaniami realizowanymi w ramach jednostek dialogu społecznego (m.in. Podlaskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego II kadencji, Komisji ds. Dostosowania Przestrzeni Miejskiej do Potrzeb Osób z Niepełnosprawnością przy Prezydencie Miasta Białegostoku, Sieci „Równość i Różnorodność Praktycznie”). Jest zaangażowana w rozwijanie idei self-adwokatury w województwie podlaskim. Zainicjowała powstanie Podlaskiego Sejmiku Osób z Niepełnosprawnościami.

Wallis Goelen Vandebrock wraz z kierowanym przez nią zespołem

Pracując w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej prowadzą oni nieustępliwą walkę o realizację zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami na posiedzeniach Komitetów Monitorujących w krajowych i regionalnych Programach Operacyjnych. Podczas forum „Fundusze Europejskie bez barier – (p)dostęp dla wszystkich” Pani Dyrektor W. Goelen przeprowadziła bezkompromisową obronę Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami wyrażoną krótkim stwierdzeniem: „Jeśli projekty rozwojowe nie będą zgodne z zasadami dostępności, odpowiedź jest jedna: wydatek nie kwalifikuje się”.

Barbara Imiołczyk

Współtworzyła i współprzewodniczyła Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością przy Rzeczniku Praw Obywatelskich. Zaangażowana również w działania Zespołu ds. Osób Głuchych przy RPO. Brała udział w działaniach, które doprowadziły do ratyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Od lat stale mobilizuje środowisko pozarządowe do aktywności i walki z dyskryminacyjnymi przepisami i praktykami. Zajmuje się niezwykle ważnymi zagadnieniami dla osób z niepełnosprawnościami, jak: równość praw i niedyskryminacja, prawo do edukacji, dostęp do usług.

Wojciech Kobus

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną, aktywny self-adwokat oraz uczestnik Warsztatu Terapii Zajęciowej w Świdnicy. Współrealizator w Świdnicy radia internetowego Radio SoVo – projektu Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz wielu audycji radiowych poświęconych prawom osób z niepełnosprawnością intelektualną. Wielokrotnie reprezentował osoby z niepełnosprawnością intelektualną podczas wydarzeń krajowych i zagranicznych. Od 2008 r. jest silnie zaangażowany w cykl szkoleń organizowanych przez PSONI dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną – self-adwokatów. Wielokrotnie występował w roli prelegenta na konferencjach promujących niezależne życie zgodnie z Konwencją, wzywając władze do jej ratyfikacji. Wielokrotnie występuje w roli mentora i osoby wspierającej inne dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Jest także uczestnikiem wielu projektów, dzięki którym stale podnosi swoją wiedzę i kompetencje.

Paulina Pietrasik

W ramach wewnętrznych prac Ministerstwa Rozwoju oraz koordynacji działań ogólnopolskiej Grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji wykazuje wielką determinację w promowaniu konwencyjnego podejścia do osób z niepełnosprawnościami, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami dla funduszy unijnych 2014-2020. Nieprzerwanie prowadzi otwarty, efektywny i nieograniczony do proceduralnego minimum dialog ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami skutkujący wdrażaniem zasady dostępności w administracji publicznej w Polsce.

Łukasz Pisarski

Kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Zarządzie Głównym PSONI. Od 20 lat tworzy osobom z niepełnosprawnością intelektualną warunki do osobistego rozwoju i samostanowienia, motywując je do włączenia w życie społeczne. Każdą osobę z niepełnosprawnością intelektualną traktuje jako podmiot wszystkich wolności i praw człowieka, wspiera w podejmowaniu decyzji, uczy odpowiedzialności za swoje życie. Prowadzony przez niego Warsztat od wielu lat jest miejscem faktycznej realizacji postanowień Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami. Jego postawa ogromnego poszanowania autonomii osoby z niepełnosprawnością intelektualną przy jednoczesnym zagwarantowaniu jej dostępu do informa-

cji, zaowocowała podjęciem zatrudnienia na otwartym rynku pracy przez wielu uczestników Warsztatu. Na szczególną uwagę zasługują jego działania wobec jednego z uczestników Warsztatu, któremu po śmierci rodzica, w ciągu zaledwie kilku tygodni, zorganizował wraz z pracownikami Warsztatu wsparcie, chroniąc go jednocześnie przed umieszczeniem w domu pomocy społecznej.

Marek Sołtys

„Szalony wózkowicz”, najbardziej znany ze swojej walki o dostępność architektoniczną przestrzeni i komunikacji miejskiej oraz uniwersalne projektowanie. Dąży do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym. Prowadzi starania o Asystenta Osobistego Osoby Niezamierzającej oraz Mieszkania Wspomagane jako alternatywy Domów Pomocy Społecznej.

Paweł Wdówik

Kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Warszawskiego. Od dwóch dekad pracuje nad umożliwieniem studiowania osobom z niepełnosprawnościami. Zorganizował biuro zapewniające szerokie wsparcie studentom, a także uczniom z terytorium całej Polski. Jest orędownikiem edukacji włączającej i niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami. Członek Komisji Ekspertów przy Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Instytucja - Muzeum Miasta Łodzi

Aby zwiększyć dostępność swoich usług Muzeum wprowadziło program „Muzeum na wyciągnięcie ręki”. Zapewnia usługi dostępne przed, w czasie i po wizycie w Muzeum. Wyróżnienie „Ambasadora Konwencji” przyznano w szczególności za dostrzeżenie potrzeb odwiedzających z różnymi niepełnosprawnościami. Muzeum Miasta Łodzi może być przykładem, jak w relatywnie krótkim czasie zapewnić bardzo dużą dostępność dla wszystkich.

Jarmark NGO

Równolegle z panelami dyskusyjnymi o sesjach tematycznych miał miejsce tzw. „Jarmark NGO”, na którym kilkanaście organizacji pozarządowych z całej Polski, działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, prezentowało swoje działania oraz bogatą ofertę.

Wszystkie aktualne informacje dotyczące Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, w tym również videotransmisja oraz fotorelacja, znajdą Państwo na stronie <http://konwencja.org/program-ii-kongresu/>, na którą serdecznie zapraszamy!

